

Kvittering på innsendt hørings svar på Høring til endringer i forskrift om undersøkelser av ulykker og hendelser i Forsvaret

Høringens saksnummer: 2017/370-49/FD II 4/MAMO

Høring: Høring til endringer i forskrift om undersøkelser av ulykker og hendelser i Forsvaret

Levert: 29.05.2020 15:31:03

Svar type:

Jeg svarte som: Annen offentlig etat

Avsender: Generaladvokatembetet

Kontaktperson: krigsadvokat Birgitte Weyde

Kontakt e-post: birgitte.weyde@hpm.no

Generaladvokaten har ingen sterk oppfatning av om Statens havarikommisjon for Forsvaret (SHF) bør overføres til Statens havarikommisjon for transport (SHT) eller ikke. Generaladvokaten vil imidlertid nevne noen forhold som det bør tas hensyn til dersom en slik overføring gjennomføres.

For det første er det viktig at muligheten for at en undersøkelsessak kan bli etterforsket som en *straffesak*, blir ivaretatt allerede i den innledende undersøkelsesfasen. I den forbindelse vises det til generaladvokatens hørings svar til forslag til forskrift om undersøkelser av ulykker og hendelser i Forsvaret i 2017. Generaladvokaten uttalte blant annet at det bør avklares i forskrift om de straffeprosessuelle regler om bevisinnhenting har forrang foran undersøkelsesmyndighetens beslag av gjenstander dersom det oppstår uenighet mellom undersøkelsesmyndigheten og den etterforskende myndighet. Dette ble også påpekt i riksadvokatens hørings svar.

Generaladvokaten bemerker at det fortsatt er uheldig at dette ikke framgår klart av regelverket, og at det vil være anledning til å løse dette nå.

Det vises også til de nevnte hørings svarene fra generaladvokaten og riksadvokaten om at det bør framgå av forskriften at undersøkelsesmyndigheten har varslingsplikt overfor militærpolitiet/politiet i situasjoner der undersøkelsene tilsier at det kan ha skjedd straffbare forhold. På den måten får militærpolitiet/politiet raskt anledning til å vurdere om saken skal etterforskes. Også dette vil det være anledning til å løse nå.

For det andre leser generaladvokaten forslaget dit hen at de ansatte i SHF

blir sivilt ansatt i SHK. Det bør i så fall også vurderes og avklares hvordan det militære tilknytningsforhold skal ivaretas, særlig av hensyn til den tidskriske, innledende undersøkelsesfasen. Dette gjelder særlig av hensyn til tilgang til ulykkessted i både Norge og utland, herunder militære internasjonale operasjoner (trening og øvelser), Forsvarets personell og materiell, sikkerhetsrelaterte forhold og gradert informasjon. Tilgangen vil kunne bli mer krevende dersom tilknytningen til Forsvaret ikke er ivaretatt.

For det tredje bør evnen til *operativ beredskap* ved ulykker og hendelser både i Norge og ved Forsvarets oppdrag i utlandet ivaretas ved at kommisjonen fortsatt har evne til rask situasjonsforståelse, umiddelbar utrykning til ulykkesstedet og rask sikring av bevis. Den tidskriske, innledende undersøkelsesfasen forutsetter en høy grad av operativ tilgjengelighet og beredskap. Den operative beredskapsevnen som SHF har i dag, må ivaretas på en god måte som fremmer rettsikkerhet også i fremtiden. Personellet som skal undersøke en ulykke eller hendelse i Forsvaret, må sikres den samme operative fleksibilitet, evne og prioritet som i dagens ordning.

For det fjerde bør behovet for Forsvarets *forebyggende arbeid* knyttet til den militære operative evne og sikkerhet ivaretas. Terskelen for når det skal settes i gang undersøkelser av ulykker og hendelser i Forsvaret, er i utgangspunktet lav, jf. lov om undersøkelser av ulykker og hendelser i Forsvaret (forsvarsundersøkelsesloven) § 12, som fastsetter at undersøkelsesmyndigheten skal undersøke «enhver ulykke og alvorlig hendelse innad i Forsvaret eller som Forsvaret er involvert i». I forskrift om undersøkelser av ulykker og hendelser i Forsvaret § 7 er det fastsatt at undersøkelsesmyndigheten skal undersøke «alle ulykker som har medført tap av menneskeliv» og «prioritere å undersøke ulykker eller hendelser basert på en samlet vurdering» av alvorlighetsgrad, sammenheng med militær virksomhet og forventning om at undersøkelser vil ha betydelig potensial for å forbedre sikkerheten i Forsvaret. Generaladvokaten håper at prioriteringen av ulykker eller hendelser som skal undersøkes, ikke endres ved overføring av SHF til SHT/SHK.

Alle svar må gjennom en manuell godkjenning før de blir synlige på www.regjeringen.no.